

Altaveu

de les cultures

2n quadrimestre

febrer 2011 – maig 2011

El programa Altaveu de les cultures

Catalunya ha estat sovint com una terra de pas i de migracions. Avui Catalunya està experimentant altre cop un nou procés immigratori. Són gent que vénen buscant noves oportunitats per a la seva vida i pensen que Catalunya els en pot oferir.

Naturalment que si han deixat el seu país i vénen aquí és perquè creuen que la nostra societat, tal qual és, els pot oferir més oportunitats que la seva d'origen. Així que, lògicament, s'han d'integrar a la nostra societat i no poden pretendre reproduir la seva originària, doncs, d'alguna forma, aquella no els ha funcionat i han hagut de marxar.

Ara bé, les coses no són tan cartesianes. Tothom porta una cultura i cal trobar la forma d'acomodar-la a la cultura de la societat a què arriben de la forma més raonable. I per això la societat d'acollida també ha d'ajudar.

El programa Altaveu és això, predisposar la societat catalana cap a l'acolliment, fent-se càrrec dels costums i de les cultures particulars dels que ens arriben. Els cicles i les conferències sobre la diversitat cultural dels que ens arriben tenen l'objectiu de promocionar dins de la societat catalana un amor per la diversitat dins dels principis de la UNESCO.

Fa ja 13 anys que el programa funciona. Hem fet més de 4.300 conferències i cicles, als quals hi ha participat més de mil professors i més de 140.000 persones. Enguany inaugurarem una nova edició i vetllarem per tal que tingui, com les anteriors, l'èxit que es mereix.

Carles Bonet
President d'Amics de la UNESCO de Barcelona

Cicles Altaveu

LA MEDITERRÀNIA

Albània, Algèria, Amazics, Balcans, Bòsnia, Càtars, Croàcia, Egipte, el Nil, Eslovènia, Grècia, islam, Israel, Jordània, Líban, Líbia, Macedònia, Marroc, Mauritània, Mediterrània insular, Montenegro, món àrab, món semita, món jueu, Palestina, Roma, Sèrbia, "Ses Illes", Síria, Tunísia, Turquia

EUROPA

Armènia, Bielorússia, Bulgària, Catalunya, Dinamarca, Estònia, Finlàndia, Geòrgia, Hongria, Irlanda, Islàndia, Letònia, Lituània, Mar Negre, Moldàvia, Noruega, Polònia, Portugal, Romania, Rússia, Sibèria, Suècia, Txèquia, Ucraïna

ÀSIA I OCEANIA

Afganistan, Austràlia, Birmània, Buthan, Cambodja, Corea, Filipines, Himàlaies, Índia, Indonèsia, Iraq, Iran, islam, Japó, Kazajstan, Kirguizistan, Kurdistan, Laddakh, Laos, Malàisia, Mongòlia, Nepal, Pakistan, Península aràbiga, Punjab, Rajasthan, ruta de la seda, Sikkim, Singapur, Sri Lanka, Tailàndia, Taiwan, Tibet, Timor, Turquestan, Uzbequistan, Vietnam, Xina

ÀFRICA

Afars, Amazics, Algèria, Angola, Bantú, Berebers, Bosquimams, Bubis, Burkina Faso, Camerun, Costa d'Ivori, Egipte, El Congo, Etiòpia, Fang, Ghana, Guinea Equatorial, Gun, Hamers, Ioruba, Líbia, Lingala, Madagascar, Mali, Mandinga, Marroc, Massai, Mauritània, Merina, Moçambic, Mursis, Nigèria, Nubi, Peul, Rwanda, Senegal, Sierra Leona, Somàlia, Swahili, Tunísia, Wolof

AMÈRICA

Afroamèrica, Amazònia, Amèrica Central, Argentina, Brasil, Cuba, EUA, Equador, Illa de Pasqua, Maputxes-Patagònia, Mesoamèrica, Mèxic, món andí (Equador, Perú, Bolívia), Veneçuela, Xile

Curs 2010-2011: 2n quadrimestre (inici febrer 2011)

DILLUNS	1	Mediterrània insular	Amics de la UNESCO	Mallorca, 207, pral.
	2	A la vora del Nil	Amics de la UNESCO	Mallorca, 207, pral.
	3	Esperit de la Mediterrània	IEMed.	Girona, 20
	4	Síria i Líban	IEMed.	Girona, 20
	5	Càtars	seu del Districte de l'Eixample	Aragó, 311
	6	Perú	Centre d'Estudis Stucom	Pelai, 8

DIMARTS	7	La ruta del Sàhara	Amics de la UNESCO	Mallorca, 207, pral.
	8	Pobles del fred	Amics de la UNESCO	Mallorca, 207, pral.
	9	Històries amb la Mediterrània de fons	IEMed.	Girona, 20
	10	Meditació budhista: teoria i pràctica	Casa Orlandai	Jaume Piquet, 23
	11	Austràlia	Centre Cívic La Sedeta	Sicília, 321

DIJOUS	12	Àsia Central	Amics de la UNESCO	Mallorca, 207, pral.
	13	Diàlegs del còndor amb l'àguila	Amics de la UNESCO	Mallorca, 207, pral.
	14	Deu mirades a França	IEMed.	Girona, 20
	15	Món jueu	IEMed.	Girona, 20

Matrícula per cicle (13 conferències): 35 € / 25 € estudiants (cal acreditar-ho)

Inscripció i abonament a Amics de la UNESCO: Mallorca, 207, pral. Telèfon: 934 520 552.

(Atenció al públic de 17.00 h a 20.30 h, de dilluns a dijous).

Assistència a una conferència: 3 € (no cal inscripció ni reserva)

Horari dels cicles de conferències: 19.15 h

Aforaments limitats, prioritat segons ordre d'inscripció.

Pels possibles canvis en la programació, consulteu el nostre web: www.caub.org.

L'Entitat es reserva el dret de suspendre els cicles que no tinguin un mínim de 25 inscripcions.

Els cicles estan reconeguts pel pla de Formació Permanent del Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya.

1. Els dilluns de la **Mediterrània insular**

1.1. Els orígens de la Mediterrània: dels *homo sapiens* a l'època del cristianisme

La gènesi de la Mediterrània com a atmosfera cultural és un procés que s'inicia amb els primers humans i es consolida amb les civilitzacions clàssiques.

JOAN MANUEL CABEZAS, doctor en Antropologia Social per la UB

31 de gener de 2011

1.2. Illes cobrint la mar: els grecs de les edats fosques

Aquí s'analitzarà la navegació dels grecs d'època arcaica i com aquesta, realitzada en un univers pelàgic illenc, l'Egeu, els portarà a la Mediterrània i a l'Edat d'Or.

XAVIER BALLESTÍN, doctor en Història i arabista, professor del Departament d'Història Medieval, Paleografia i Diplomàtica de la UB

7 de febrer de 2011

1.3. Les Balears: des del mite cap a la desfeta

Les Illes Balears atresoren un llegat cultural extraordinari que enfonsa les arrels dins el món inaugural i sempre nou dels mites antics. A la vegada, viuen un present abocat l'autodestrucció social, política i cultural.

SEBASTIÀ ALZAMORA, escriptor

14 de febrer de 2011

1.4. Sicília, l'illa de la fertilitat

El topònim Sicília indica «fertilitat, creixement» i és anterior a la dominació romana que convertí l'illa en el seu graner. Punt estratègic entre la Mar Mediterrània occidental i oriental, disputada entre d'altres per grecs, àrabs, catalans i piemontesos. Sicília conserva, més enllà de l'estigma del crim organitzat, una llengua i tradicions pròpies i apropiades.

ELISABETH SALA, antropòloga social i cultural

21 de febrer de 2011

1.5. Còrsega, l'illa de la bellesa

Els francesos han donat a Còrsega el qualificatiu «d'illa de la bellesa» per la seva natura. El poble cors és un poble més muntanyenc que de mar, més de pastura que de pesca, que han construït la seva personalitat (llengua i cultura) malgrat les successives invasions de gent que hi han anat deixant la seva empremta.

AURELI ARGEMÍ, president del Ciemen

28 de febrer de 2011

1.6. L'illa de Creta, el bressol de la civilització mediterrània

L'illa de Creta ha estat l'escenari d'històries fantàstiques viscudes per déus i herois. Una visió arqueològica ens aproxima al món dels humans que hi van romandre ara fa més de tres mil anys.

MARGARIDA GENERA, doctora en Filosofia i Lletres (Prehistòria i Història antiga), arqueòloga del Departament de Cultura de la Generalitat

14 de març de 2011

1.7. La República de Malta: les seves illes

Les seves reduïdes dimensions i la centralitat a la Mediterrània fan que les illes tinguin una història molt dilatada amb una cultura prehistòrica i protohistòrica rica i peculiar (amb restes arqueològiques molt destacades), alhora que fossin objecte de desig per part de les diverses potències del seu entorn.

FRANCESC ESPINET, professor d'Història Contemporània de la UB

21 de març de 2011

1.8. Xipre, una illa de frontera

L'illa de Xipre se'ns presenta com un laboratori perfecte d'insularitat i d'hibridació social; un pont entre Àfrica, Àsia i Europa i un territori d'intercanvi ensems que de creació cultural.

JOAN MANUEL CABEZAS, doctor en Antropologia Social per la UB

28 de març de 2011

1.9. Máscaras, hombres-animales y rituales arcaicos: ecos de tradiciones paganas en la Cerdeña contemporánea

A través d'un breu recorregut explorarem els més atractius rituals encara practicats a Sardenya, on l'antiguitat no acaba d'acceptar la derrota en mans de la societat contemporània. A on homes *bobeos*, armats d'esquelles, pells d'animals i sutge actuen en manifestacions dionisiacs i primitives.

ANDREA NUVOLI, advocat i professor de Dret Comparat i col·laborador de la Asociación de Sardos en España

4 d'abril de 2011

1.10. Cançons de les illes de la Mediterrània

Audició comentada. De les cançons de treballar la terra de les Balears fins les justes èpiques de Malta recorrerem les illes que han estat punt de pas per a civilitzacions i cultures diverses. Instruments, cadències rítmiques, indumentària i altres elements es comparteixen i transformen en l'espai que delimita la Mediterrània.

JORDI ROURA, músic i radiofonista

11 d'abril de 2011

Nota

El cicle es clourà els dies 2, 9 i 16 de maig (són sessions complementàries i comunes a tots els cicles Altaveu) a la seu d'Amics de la UNESCO (Mallorca, 207, pral.). Per informar-vos sobre els seus continguts o sobre els possibles canvis a la programació, podeu trucar-nos o consultar el nostre web.

Lloc

Amics de la UNESCO. Mallorca, 207, pral.

Horari

a les 19.15 hores

2. Els dilluns a la vora del Nil

El Nil és un dels rius més llargs del món. Neix al cor del continent africà i circula cap al nord fins a desembocar a la mar Mediterrània. Dos-cents milions de persones depenen del Nil. Les seves aigües han estat el bressol d'una de les civilitzacions més antigues de la humanitat. També han estat inspiració per escriptors i cineastes.

2.1. *Mi querido Nilo: ayer encontré la Pirámide perdida*

Aquest llibre ens porta a un viatge meravellós que ens trasllada des de la primera atracció infantil de l'autor, pels misteris del faraons, fins el moment màgic del descobriment de tombes perdudes sota las sorra del desert d'Egipte i de Sudan. Un recorregut vital marcat per la passió de l'autor per l'antic Egipte i per la seva voluntat de compartir-la

JORDI CLOS, president de la Fundació Arqueològica Clos, creadora del Museu Egipci de Barcelona i única entitat privada a Espanya que ha patrocinat excavacions arqueològues a Egipte

31 de gener de 2011

2.2. *Les aigües del Nil: domini, vida i mort*

Coneixerem perquè les aigües del Nil van ser un element fonamental pel naixement de la civilització de l'antic Egipte. El riu i la seva inundació periòdica van conformar la vida i les creences religioses d'un dels pobles més condicionats pel seu entorn natural.

MAITE MASCORT, arqueòloga de la Generalitat de Catalunya, vicepresidenta de la Societat Catalana d'Egiptologia i membre de la Missió arqueològica a Oxirrinc (Egipte)

7 de febrer de 2011

2.3. *El Nil i l'arqueologia*

Investigarem la Vall del riu Nil, una subregió dins el continent africà que destaca per la seva oferta cultural. Grans conjunts arqueològics (piràmides, esfinx, temples, etc.).

FERNANDO ESTRADA, arquitecte i professor de llengua, art i civilització de l'Egipte Antic

14 de febrer de 2011

2.4. *Literatura i cinema a la vora del Nil. D'Agatha Christie a Las montañas de la Luna*

Parlarem de les primeres dones viatgeres i les primeres arqueòlogues en terres africanes, en concret en la Vall del Nil Blanc i Blau. També de la figura d'Agatha Christie i de l'impacte que la literatura i el cinema han deixat en l'arqueologia d'Egipte.

VICTÒRIA MEDINA, arqueòloga, investigadora del Seminari d'Estudis i Recerques Prehistòriques (SERP) de la UB. Membre de Fent Història-Associació Catalana d'Estudis Històrics

21 de febrer de 2011

2.5. *Des dels grans llacs fins al delta*

Navegarem a través del riu més llarg del món on la major part de les seves ciutats es troben a la Vall del Nil i al delta, al nord d'Assuan.

GABI MARTÍNEZ, fotògraf i escriptor

28 de febrer de 2011

2.6. *Sudan, els faraons negres*

Ens trobarem a Sudan, el regnat dels misteriosos faraons negres. Sobirans nubis que van dominar l'antic Egipte.

NÚRIA CASTELLANO, professora d'Egiptologia, membre de la Societat Catalana d'Egiptologia i membre de la Missió arqueològica a Oxirrinc (Egipte)

14 de març de 2011

2.7. Les esglésies excavades a la roca: els cristians coptes d'Etiòpia

Sabrem de les esglésies dels cristians coptes a Lalibela (Etiòpia, finals segle XII), que van ser construïdes excavant la roca de la muntanya, i formen un conjunt de construccions monolítiques d'arquitectura impressionant. Estan considerades com una de les vuit meravelles del món.

M. DOLORS SORIANO, doctora en Història Antiga i conservadora del Museu Etnològic

21 de març de 2011

2.8. Alexandria

Arribarem a aquesta ciutat al nord d'Egipte i situada al delta del riu Nil, a la vora de la Mediterrània. Va ser fundada per Alexandre el Gran l'any 332 aC i es va convertir en el centre econòmic i cultural durant l'època hel·lenística.

NÚRIA CASTELLANO, professora d'Egiptologia, membre de la Societat Catalana d'Egiptologia i membre de la Missió arqueològica a Oxirinc (Egipte)

28 de març de 2011

2.9. Viure a la vora del Nil

Caminarem al costat de tres ètnies que viuen a la vora del Nil: *massais* (Tanzània), *tugen* i *hadzabe* (Kenya).

VICTÒRIA MEDINA, arqueòloga, investigadora del Seminari d'Estudis i Recerques Prehistòriques (SERP) de la UB. Membre de Fent Història-Associació Catalana d'Estudis Històrics

4 d'abril de 2011

2.10. Contes a la vora del Nil

Escoltarem contes que ens parlen d'històries de la gent que viu a la vora del riu de la mà d'una autora i il·lustradora catalana que s'ha inspirat en aquest misteriós i gran riu per escriure els seus contes.

BEGOÑA ESTEBAN, escriptora i il·lustradora

11 d'abril de 2011

Nota

El cicle es clourà els dies 2, 9 i 16 de maig (són sessions complementàries i comunes a tots els cicles Altaveu) a la seu d'Amics de la UNESCO (Mallorca, 207, pral.). Per informar-vos sobre els seus continguts o sobre els possibles canvis a la programació, podeu trucar-nos o consultar el nostre web.

Lloc

Amics de la UNESCO. Mallorca, 207, pral.

Horari

a les 19.15 hores

3. El dilluns d'esperit de la Mediterrània: del modernisme al noucentisme

Dos grans moviments inspirats en la mediterraneïtat van capitalitzar la creativitat dels artistes i intel·lectuals de les primeres dues dècades del segle XX: el modernisme i el noucentisme. Com es va produir el pas de l'un a l'altre? Per què va ser un canvi tan traumàtic? ¿Per què mentre uns noucentistes desprestigiaven el modernisme, d'altres evolucionaven d'un estil a l'altre sense problemes?

3.1. Panoràmica de l'esperit de la Mediterrània: del modernisme al noucentisme

Presentació de cadascun dels deu ponents i avançament del contingut de les respectives xerrades.

TATE CABRÉ, periodista

31 de gener de 2011

3.2. L'orientalisme pictòric vuitcentista: visions de la riba meridional de la mediterrània

Moltes de les creacions del gènere pictòric orientalista manifestaven clarament un esperit mediterrani. Alguns pintors catalans importants es van inspirar en la vida i els paisatges de la riba meridional del *Mare Nostrum*. Les seves obres posseeixen una gran significació dins la pintura catalana del darrer terç del segle XIX anterior al modernisme.

JORDI À. CARBONELL, doctor en Història de l'Art i professor de la URV

7 de febrer de 2011

3.3. El modernisme i la Mediterrània

L'arquitectura, la pintura, la literatura i les arts modernistes en el gresol del *Mare Nostrum*. Els principals exponents: Arístides Maillol, Josep Clarà, Enric Casanovas, Esteve Monegal, Joaquim Sunyer, Xavier Nogués, Francesc d'Assís Galí o Josep Aragay i Casanova.

JOAN BASSEGODA, doctor i arquitecte

14 de febrer de 2011

3.4. La fi del modernisme

Els ideòlegs del noucentisme carreguen contra l'estil que ha arrelat a l'arquitectura i el grafisme populars i fins i tot promouen l'enderroc dels edificis més emblemàtics.

LLUÍS PERMANYER, periodista

21 de febrer de 2011

3.5. El noucentisme, moviment global

La imposició de la raó, la precisió, la serenitat, l'ordre i la claredat noucentistes com una reacció contra la revolució de les formes modernistes. Els diversos estils del noucentisme.

JOSEP BRACONS, doctor i historiador de l'art i membre de la Reial Acadèmia de Belles Arts de Sant Jordi

28 de febrer de 2011

3.6. Noucentisme i mediterraneïtat

La vil·la Pau Casals del Vendrell. El 3 de juliol de 1972 Pau Casals i la seva esposa Marta Montañez van crear la Fundació Pau Casals amb l'objectiu de deixar a Catalunya tot el llegat que el mestre conservava a casa seva de Sant Salvador, dins el municipi del Vendrell.

NÚRIA BALLESTER, directora de la Vil·la-Museu Pau Casals de Sant Salvador (el

Vendrell)

14 de març de 2011

3.7. El noucentisme en la pintura i l'escultura

Els artistes noucentistes tenien com a ideari el classicisme i el mediterraneisme. La unió entre art i societat es reflectia en la construcció de parcs, edificis, escultures públiques, pintures murals, jardins i plantejaments urbanístics nous. És el cas de Josep Clarà, Enric Casanovas, Joaquim Sunyer...

FRANCESC FONTBONA, doctor, historiador de l'art i director de la Unitat Gràfica de la Biblioteca de Catalunya

21 de març de 2011

3.8. El noucentisme en la literatura

En literatura, el noucentisme és la projecció dels valors ideològics propis del moviment en consonància, doncs, amb els preceptes del postsimbolisme i al servei d'una estètica i d'una ètica classicitzants i mediterraneïstes, en el marc indestruïble del procés coetani de codificació lingüística del català modern.

JOSEP MURGADES, doctor i catedràtic de Filologia Catalana a la UB

28 de març de 2011

3.9. Modernisme i noucentisme a Reus

Els llegats arquitectònics modernista i noucentista a la que havia estat segona ciutat de Catalunya al segle XIX. Recorrerem en imatges el testimoni d'una burgesia que va fer-se construir els habitatges a la mida dels seus ideals.

ALBERT ARNAVAT, doctor, historiador i editor. Director dels llibres *Arquitectura Modernista a Reus* i *Arquitectura Noucentista a Reus*

4 d'abril de 2011

3.10. El cas de Josep Puig i Cadafalch

Del modernisme al noucentisme en la política, l'arquitectura, la història de l'art,... resseguim l'itinerari vital d'un personatge polièdric en les seves dedicacions i emblemàtic dels dos moviments i de la mediterraneïtat, a través de les tres etapes que va definir el crític Alexandre Cirici Pellicer: la rosa, la blanca i la groga.

TATE CABRÉ, periodista

11 d'abril de 2011

Nota

El cicle es clourà els dies 2, 9 i 16 de maig (són sessions complementàries i comunes a tots els cicles Altaveu) a la seu d'Amics de la UNESCO (Mallorca, 207, pral.). Per informar-vos sobre els seus continguts o sobre els possibles canvis a la programació, podeu trucar-nos o consultar el nostre web.

Lloc

IEMed. Girona, 20

Horari

a les 19.15 hores

4. El dilluns de **Síria i Líban**

4.1. **La gastronomia libanesa: de los fenicios a la actualidad**

La cuina libanesa és una de les gastronomies més conegudes, sofisticades i variades del món. És tot un patrimoni culinari amb milers d'anys d'història. Coneixerem, mitjançant la història, els orígens d'aquesta cuina i seguirem l'evolució i la seva estreta relació amb la vida social libanesa.

RAGHIDA ABILLAMAA, arqueòloga i investigadora sobre l'alimentació del món fenici
31 de gener de 2011

4.2. **Etnosistemas de Siria y el Líbano**

Una introducció antropològica a la gran diversitat sociocultural i confessions de l'àrea sociogeogràfica que històricament han configurat el Líban i Síria, dos estats situats en una zona de frontera múltiple i amb un desplegament d'etnosistemes força diferenciats.

JOAN MANUEL CABEZAS, doctor en Antropologia Social per la UB
7 de febrer de 2011

4.3. **Tell Halula, Aurru, Ebla, Ugarit**

L'arqueologia dels orígens de la civilització i el discurs dels estats. Tractarem les civilitzacions originàries del futur Bilad-Ash-Sahm i també explicitarem l'ús de l'arqueologia com a eina de construcció del discurs de legitimitat dels estats.

XAVIER BALLESTÍN, professor del Departament d'Història Medieval, Paleografia i Diplomàtica de la UB
14 de febrer de 2011

4.4. **De la Síria bizantina al Bilad-Ash-Ashsham (segles VI-VIII dC)**

Explicarem com una antiga província de l'imperi romà d'Orient, cuïlla de cultures i civilitzacions esdevé el Bilad-Ash-Sahm, centre i gresol de la nissaga Omeia.

XAVIER BALLESTÍN, professor del Departament d'Història Medieval, Paleografia i Diplomàtica de la UB
21 de febrer de 2011

4.5. **La Síria de l'Assad**

Descobrirem les lògiques ocultes i les grans raons que expliquen el funcionament de l'estat sirianès des del triomf de la revolució panarabista. Una història turbulenta i complexa d'un violent intent d'uniformització nacional.

JOAN MANUEL CABEZAS, doctor en Antropologia Social per la UB
28 de febrer de 2011

4.6. **Arqueologia de Síria**

Síria és un dels països del Pròxim Orient amb una riquesa arqueològica molt important. Des d'èpoques prehistòriques fins als jaciments descoberts durant el segle XX (Tel Mardikh, l'antiga ciutat d'Ebla, Ugarit...). Coneixerem també les actuals excavacions.

CARME VALDÈS, arqueòloga de la UB
14 de març de 2011

4.7. **Líbia i Síria: els reptes de futur d'una regió convulsa**

La pressió interna i internacional per a la democratització del règim sirianès, la reconfiguració de les relacions siriolibaneses o l'aliança de Síria amb poders regionals com l'Iran, la inestabilitat del conflicte amb Israel i a Iraq... són alguns dels factors que poden incidir en l'evolució política interna de Síria i del Líban i en l'articulació de llurs relacions amb la

resta de països de la regió o el seu encaix en l'escena internacional.

JAVIER ALBARRACÍN, responsable de l'àrea de desenvolupament socioeconòmic de l'IEMED

21 de març de 2011

4.8. Khalil Gibran, el poeta del Líban

Ningú com el poeta novel·lista i pintor libanès Khalil Gibran (1883-1931) representa el destí del país dels cedres. Autor d'una singular obra literària de tall sapiencial, en què destaca *El Profeta*, passà bona part de la seva vida als EUA. És considerat el major renovador de les lletres àrabs contemporànies.

CONFERENCIANT PER DETERMINAR

28 de març de 2011

4.9. Irán en Siria y en el Líbano

D'antuvi, ambdós països àrabs formaven part de l'imperi persa. Fa 40 anys, l'Iran del Sha s'unia a Israel per lluitar contra els àrabs i, actualment, la República islàmica intenta recuperar-los per la lluita que lliura contra el país hebreu i l'Aràbia Saudita.

NAZANIN AMIRIAN, llicenciada en Ciències Polítiques

4 d'abril de 2011

4.10. Música del Líban i Síria

Es donaran a conèixer les principals característiques musicals del Líban i de Síria: la tipologia de melodies, els instruments, les formacions, els grups i els estils musicals que han estat i són més rellevants. El complex entramat social del Líban ha generat una riquesa cultural amb grans artistes que despunten amb el suport d'una potent indústria discogràfica que exporta en molts països del món àrab. El cas de Síria és diferent, si bé resulta també molt interessant a nivell cultural a causa de la seva situació geogràfica i per la trajectòria social que ha viscut i viu el país.

SÀGAR MALÉ i MARIA SALICRÚ-MALTAS, etnomusicòlegs, experts en músiques del món

11 d'abril de 2011

Nota

El cicle es clourà els dies 2, 9 i 16 de maig (són sessions complementàries i comunes a tots els cicles Altaveu) a la seu d'Amics de la UNESCO (Mallorca, 207, pral.). Per informar-vos sobre els seus continguts o sobre els possibles canvis a la programació, podeu trucar-nos o consultar el nostre web.

Lloc

IEMed. Girona, 20

Horari

a les 19.15 hores

5. Els dilluns dels cataris

5.1. El catarisme, un cristianisme sense creu

A la baixa edat mitjana, un moviment cristià dissident va escampar-se per tota Europa, principalment al Llenguadoc. Es proposava per damunt de tot tornar a l'esperit originari de l'Evangeli i ser fidel al missatge autèntic de Jesús de Natzaret. L'Església catòlica va considerar-lo herètic i va perseguir-lo fins a l'extinció.

ANTONI DALMAU, escriptor i expert en catarisme

31 de gener 2011

5.2. La croada contra els cataris i la Inquisició

Per extirpar el catarisme, l'Església de Roma va endegar dues iniciatives violentes: d'una banda, l'anomenada croada contra els albigesos(1209-1229) i, de l'altra, la creació dels tribunals de la Inquisició (1231). El resultat va ser la fi del catarisme i l'annexió dels comtats occitans a la corona de França.

ANTONI DALMAU, escriptor i expert en catarisme

7 de febrer de 2011

5.3. Catarismo y sociedad

Què va succeir a Europa durant els segles XII i XIII? ¿Com eren els homes i les dones que van presenciar l'aparició dels moviments socials, culturals i econòmics del Renaixement (s. XII) i que van veure aparèixer una nova manera d'interpretar el món? Durant aquest període, a Occitània, s'estengué un nou moviment espiritual gràcies, en part, a diverses particularitats socials i polítiques que van permetre una major permeabilitat d'idees i propostes que en altres espais europeus.

ALMUDENA BLASCO, professora d'Història Medieval de la UAB

14 de febrer 2011

5.4. Els cataris a la Corona d'Aragó

El catarisme desapareix ràpidament amb la victòria dels creuats, però molts dels seus membres s'exilien a llocs més segurs de la Corona d'Aragó. Encara que l'heretgia càtar va ser molt escassa en aquests llocs, el més destacat és el grup de Belibaste. El catarisme va existir també als territoris de parla catalana, sobretot als Pirineus.

DAVID AGUSTÍ llicenciat en Història moderna i contemporània per la UAB i professor associat de la UIC

21 de febrer de 2011

5.5. La situació femenina en el mundo cátaro

A Occitània, dins del context sociopolític que va facilitar el desenvolupament del moviment càtar, la situació femenina va experimentar algunes diferències respecte a la resta d'Europa. Per un costat, degut als costums sociopolítics del propi territori i, per un altre, el fet que el pensament càtar tenia una percepció de la figura femenina molt diferent a la de l'Església.

ALMUDENA BLASCO, professora d'Història Medieval de la UAB

28 de febrer de 2011

5.6. Els cataris: entre la realitat històrica i la llegenda

L'intent de domini del catolicisme sobre la vida de la gent, l'aparició de diverses heretgies i la imatge obscura que sovint tenim de l'edat mitjana, ha fet que el catarisme es converteixi en un focus constant de mites i llegendes que fa que la vida dels Bons Homes aparegui totalment desvirtuada de la realitat històrica.

DAVID AGUSTÍ, llicenciat en Història Moderna i Contemporània per la UAB i professor

associat de la UIC
14 de març de 2011

5.7. El país càtar: l'encís d'un territori

Situat geogràficament entre algunes de les ciutats més belles de França, el país càtar ens mostra magnífiques abadies medievals, castells encimbellats, una contundent gastronomia i bons vins.

MONTSERRAT RIUS, professora i escriptora, autora del llibre *Rumbo a Francia: país càtaro*

21 de març de 2011

5.8. Els trobadors i la croada contra els albigesos

La predicació de la croada i la contra croada, les arengues als nobles occitans i dels seus aliats per tal que combatessin el rei de França i les notícies d'un i altre bàndol van tenir com a protagonistes trobadors i joglars que amb la seva veu, difongueren missatges i notícies de manera tan eficient que van mobilitzar una bona part del sud de França.

ANTONI ROSSELL, professor titular de la UAB, llicenciat en Filologia Clàssica i Romànica i director de l'Arxiu Occità (Institut d'Estudis Medievals) de la UAB

28 de març de 2011

5.9. Canal del Midi: el somni de Pèire-Pau Riquet

El canal del Midi és l'obra d'enginyeria més agosarada de l'Europa del segle XVII i va permetre la unió entre el Mediterrani i l'Atlàntic. Passejar per ell ens permet descobrir un territori fascinant.

MONTSERRAT RIUS, professora, escriptora i autora del llibre *Rumbo al Canal del Midi, el barco, bicicleta y a pie*

14 de març de 2011

5.10. La llengua occitana

Aproximació a la llengua occitana, germana bessona de la catalana, i llengua de cultura a tot el continent durant l'edat mitjana. On es parla, qui la parla, semblances i diferències amb el català. Relacions entre l'occità i el domini lingüístic català, amb especial atenció al cas de l'aranès i a la seva recent oficialitat al Principat.

AITOR CARRERA, professor de la Universitat de Lleida

11 d'abril de 2011

Nota

El cicle es clourà els dies 2, 9 i 16 de maig (són sessions complementàries i comunes a tots els cicles Altaveu) a la seu d'Amics de la UNESCO (Mallorca, 207, pral.). Per informar-vos sobre els seus continguts o sobre els possibles canvis a la programació, podeu trucar-nos o consultar el nostre web.

Lloc

seu del Districte de l'Eixample. Aragó, 311

Horari

a les 19.15 hores

6. Els dilluns del Perú

6.1. Comprendre Perú: geografia, cultures indígenes, distribució i demografia

Cada regió del Perú va desenvolupar el seu propi model cultural, donant lloc a cultures ben diferenciades al llarg de la història.

CRISTINA BADIA, historiadora de l'art de la UAB

31 de gener de 2011

6.2. Cultures preincaiques de la costa sud: Paracas i Nazca

La cultura dels paracas, famosa a l'actualitat per la forma en què van enterrar els seus morts, és el centre d'un desenvolupament cultural que s'entén a la costa sud.

MIRIAM DE DIEGO, historiadora d'art de la UAB

7 de febrer de 2011

6.3. Cultures preincaiques de la costa nord: *moche* i *chimú*

El poble *moche* constitueix una de les cultures més conegudes de la costa nord degut a la gran bellesa i perfecció de la seva ceràmica. Anys més tard, els *chimú* formaran una gran potència que establirà una aliança amb els inques en el darrer quart de segle XV.

MONTSE BOSCH, historiadora d'art de la UAB

14 de febrer de 2011

6.4. Els inques i els seus orígens: organització social, econòmica i política

L'imperi inca va constituir el territori del Tawantinsuyu en un marge inferior a cent anys. En el moment de la seva màxima expansió, l'imperi, la capital del qual era Cusco, comprenia gran part del territori peruà actual, Bolívia, Equador i algunes províncies d'Argentina i Xile.

MARIA LLÜISA SÀNCHEZ, arqueòloga i doctora d'Art Precolombí de la UAB

21 de febrer de 2011

6.5. Els inques. Cosmovisió i el seu art

Els inques van tenir un desenvolupament històric i cultural particular a partir del coneixement i l'assimilació d'alguns elements culturals dels pobles o grups ètnics anteriors que vivien en els territoris conquerits.

MIRIAM DE DIEGO, historiadora d'art de la UAB

28 de febrer de 2011

6.6. L'arribada dels espanyols al Pacífic i la conquesta del Perú

Una empresa de descoberta i conquesta suposava grans despeses i un especial esforç d'organització. La conquesta del Perú inicià una nova etapa de la història colonial amb la fundació l'any 1532 de la Ciudad de los Reyes.

ARIADNA BAULENAS, arqueòloga, personal investigador de la UAB

14 de març de 2011

6.7. Estat i societat al Perú virregnal. Església, educació i ciència en temps de la Colònia

Analitzarem el paper de l'Església com a element d'educació. Les modalitats de religió indígena encara són presents a les devocions de tipus popular, on el catolicisme es combina amb creences i elements d'antics cultes prehispanics.

ADRIANA ALZATE, antropòloga de la Universitat d'Antioquia (Colòmbia)

21 de març de 2011

6.8. Les arts colonials: arquitectura, escultura i pintura

En un país de terratrèmols, els espanyols no podien construir de la mateixa manera com

ho feien a Europa, per la qual cosa van haver d'adaptar-se a les característiques físiques del terreny. Tanmateix, la pintura fou un instrument de colonització que també va ser apropiat pels indis per a defensar la seva pròpia cultura.

ADRIANA ALZATE, antropòloga de la Universitat d'Antioquia (Colòmbia)

28 de març de 2011

6.9. El poble indígena: llengua i cultura

Es parlarà del contacte i la invasió, el despoblament del Perú, el tipus d'alimentació, la llengua, les religions andines, el mestissatge i el paper que va tenir el cronista inca Garcilaso de la Vega com a testimoni del seu poble.

JORDI SOLÀ, escriptor i periodista

4 d'abril de 2011

6.10. El Perú a l'actualitat: immigració, economia i política

El Perú actual és un lloc d'amalgama de diferents cultures: xinesos, japonesos, europeus, africans i americans conviuen i comparteixen un mateix territori. És per això que el Perú es coneix com el país «de totes les races».

JORDI SOLÀ, escriptor i periodista

11 d'abril de 2011

Nota

El cicle es clourà els dies 2, 9 i 16 de maig (són sessions complementàries i comunes a tots els cicles Altaveu) a la seu d'Amics de la UNESCO (Mallorca, 207, pral.). Per informar-vos sobre els seus continguts o sobre els possibles canvis a la programació, podeu trucar-nos o consultar el nostre web.

Lloc

Centre d'Estudis Stucum. Pelai, 8

Horari

a les 19.15 hores

7. Els dimarts de la ruta del Sàhara

7.1. El Sàhara, un mar de sorra?

De mar a mar, per sota del Mediterrani i de les cadenes muntanyoses de l'Atlas, trobem una ampla zona d'una gran sequedat, però de múltiples formes i noms. Des de les dunes als roquissars, des de les planúries a les muntanyes... la vegetació no és totalment absent i alguns oasis són exuberants. Trobem una població humana diferenciada ètnicament, lingüísticament, religiosament i provinent d'una notable quantitat d'estats.

FRANCEESC ESPINET, historiador i professor de la UAB

1 de febrer de 2011

7.2. Dels pobladors prehistòrics als estats actuals

Des dels artistes prehistòrics que gravaren i pintaren les parets de les seves roques fins als actuals fanàtics musulmans d'al-Qaeda, el Sàhara ha estat terra de pas caravaner; però, alhora, en el seu si alguns pobles han desenvolupat cultures i civilitzacions peculiars, d'oasi o de tenda ambulant (sobretot àrabs i amazics), des dels ibadites del Mzab als tuaregs, fins a l'aparició del colonialisme europeu decimonònic i els seus hereus del segle XX, els estats actuals, que han trossejat arbitràriament l'immens territori.

FRANCEESC ESPINET, historiador i professor de la UAB

8 de febrer de 2011

7.3. Pintures rupestres al desert? L'art de Tassili n'Adjjer

El Sàhara no ha estat sempre un desert. Al massís d'El Tassili n'Adjjer es va descobrir un dels més bonics conjunts de pintures rupestres prehistòriques que avui es coneixen. Aquell descobriment tan sorprenent i extraordinari, quin missatge ens volia transmetre?

OLEGUER BIETE, arqueòleg; FENT HISTÒRIA-Associació Catalana d'Estudis Històrics

15 de febrer de 2011

7.4. Les expedicions del Museu Etnològic de Barcelona a l'Àfrica Occidental

Des de la seva fundació el Museu Etnològic de Barcelona ha fet campanyes de d'investigació, recerca i recol·lecció a Àfrica: Marroc, Guinea Equatorial, Etiòpia, Senegal i l'Àfrica Occidental. A partir dels objectes recol·lectats veurem la cultura, les tradicions, la vida quotidiana,... d'aquests pobles de l'Àfrica Occidental.

DOLORS SORIANO, conservadora del Museu Etnològic de Barcelona

22 de febrer de 2011

7.5. Sorra, aridesa i una rosa al desert: geologia del Sàhara

La geologia determina el paisatge i el medi natural condiciona la vida de l'home: el desert és una zona àrida, però, de què està formada?, com és fa una duna?, quin subsòl hi ha?, és inextinguible l'aigua que condiciona els desplaçaments de les antigues caravanes?, què és un oasi? La presència de petroli o urani en el subsòl, condiciona la vida de l'entorn?

CARLES SALVADOR, geòleg i membre de Geòlegs del Món

1 de març de 2011

7.6. «Pell de Llarinté, Cua de Tiré»: creences i llegendes de la cultura mandinga

Els mandinga són una ètnia de l'Àfrica amb una gran riquesa de llegendes, cançons i danses, que viuen al Senegal, Gàmbia, Guinea Bissau i Malí.

KOUMERA DIAKHABY, artista, narrador de contes i membre de l'Associació d'Amics de Diakha Madina

8 de març de 2011

7.7. Camins solidaris: de Barcelona a Guinea Bissau

El compromís de pertànyer a una entitat que treballa voluntàriament pel desenvolupament i la cooperació a l'Àfrica Occidental permet veure i viure un altre tipus de ruta que va més enllà del seu paisatge i la seva gent: la solidaritat. S'explicaran vivències, experiències i accions, fruit d'aquest contacte amb les poblacions locals.

FELIX PERALES, membre de l'Associació SILO, Camí pel desenvolupament dels nens a Guinea Bissau

15 de març de 2011

7.8. Els ocells que creuen el Sàhara. Troballes al mig del desert

Cada any milions d'ocells travessen el desert del Sàhara en les seves migracions. Malgrat la barrera geogràfica de prop de 2.000 Km, on tenen escasses opcions per alimentar-se i beure aigua, els ocells la creuen dos cops a l'any, com s'ho fan?

GABRIEL GARGALLO, coordinador general de l'Institut Català d'Ornitologia

22 de març de 2011

7.9. Es roda al Sàhara! Històries de cine al desert

A 200 km de Marràqueix es troben els estudis *Atlas Films* d'Ouarzazate, conegut com el Hollywood africà. Ens endinsarem en el seu oasis per saber més sobre les pel·lícules que s'han filmat en aquesta ciutat anomenada «Porta del Desert» i altres històries de cine.

VICTÒRIA MEDINA, arqueòloga, investigadora del Seminari d'Estudis i Recerques Prehistòriques (SERP) de la UB. Membre de FENT HISTÒRIA-Associació Catalana d'Estudis Històrics

29 de març de 2011

7.10. Els homes lliures (els amazics)

Actualment, al segle XXI i amb més de 14 segles d'invasions de Tamazgha per diferents grups (fenicis, vàndals, romans, àrabs, francesos, espanyols, etc.) l'interrogant que es planteja és com han pogut els amazics mantenir molts elements de la seva cultura, Llengua i visió del món malgrat tot? Qui són realment aquests pobles que moltes vegades se'ns presenten com a exòtics, altres com a rebels i altres com a bandolers.

M'HAMED ABDELOUAHED ALLAQUI, amazic, membre fundador de la Casa Amaziga de Catalunya

5 d'abril de 2011

Nota

El cicle es clourà els dies 2, 9 i 16 de maig (són sessions complementàries i comunes a tots els cicles Altaveu) a la seu d'Amics de la UNESCO (Mallorca, 207, pral.). Per informar-vos sobre els seus continguts o sobre els possibles canvis a la programació, podeu trucar-nos o consultar el nostre web.

Lloc

Amics de la UNESCO. Mallorca, 207, pral.

Horari

a les 19.15 hores

8. Els dimarts de pobles del fred

8.1. La cultura nòrdica. Els víkings de Grenlàndia

L'arribada dels primers europeus a Grenlàndia al 982 dC va suposar l'establiment de colònies i l'enfrontament amb els avantpassats dels inuit. Les restes arqueològiques ofereixen alguns vestigis d'aquests fenòmens.

FRANCESC BAILÓN, antropòleg especialitzat en la cultura inuit i guia de viatges culturals a l'Àrtic

1 de febrer de 2011

8.2. Els *inughuit*: els grans homes de Kalaallit Nunaat

Els *inughuit* habiten un dels llocs més inhòspits del món. Malgrat les condicions extremes, han desenvolupat una economia de subsistència que dona forma a una simbiosi perfecta amb el medi.

FRANCESC BAILÓN, antropòleg especialitzat en la cultura inuit i guia de viatges culturals a l'Àrtic

8 de febrer de 2011

8.3. Una mirada a Sibèria, Alaska i la Terra del Foc

«1.000 quilòmetres no és distància; 50 graus sota zero no és fred; 50 graus de vodka, no és vodka!». Aquesta dita popular siberiana té íntima relació amb la història i un futur incert per a aquests pobles.

PEP PARÉS, viatger i director de Pirena

15 de febrer de 2011

8.4. Los mongoles. Los nómadas del Gobi

Els mongols conserven la tradició nòmada, suporten temperatures de 50°C a l'estiu i de -40°C a l'hivern, cosa que els converteix en uns dels pobles més resistents del planeta. La seva adaptació al medi és tan extraordinària com problemàtica, i comporta problemes associats a la desforestació.

ALMUDENA GARCÍA, antropòloga especialitzada en cultura mongola

22 de febrer de 2011

8.5. Una aproximación al pueblo *saami* en Noruega

El poble *saami*, present a Noruega, Suècia, Finlàndia i Rússia, ha estat objecte d'intents d'assimilació cultural fins entrats els anys 70. El reconeixement de la seva identitat cultural ha recorregut un llarg camí.

KARIN MOLLÖ-CHRISTENSEN, periodista

1 de març de 2011

8.6. Folklore en la noche ártica

Fregant el cercle àrtic polar, els espectaculars paisatges d'Islàndia, el gèlid clima i les llargues nits d'hivern han fomentat l'existència d'un ampli repertori d'éssers màgics en l'imaginari popular.

ÚA MATTHÍASDÓTTIR, agent literària especialitzada en literatura d'Islàndia

8 de març de 2011

8.7. La cultura mongol: la vida en un *ger*

Estudiar una cultura implica una adaptació que no sempre resulta fàcil. Les dures condicions de vida a Mongòlia són també enriquidores. La investigadora ens apropa a la seva experiència en un medi tan estrany com fascinant.

ALMUDENA GARCÍA, antropòloga especialitzada en cultura mongola

15 de març de 2011

8.8. Mis experiencias en Yakutia conviviendo con yakutos, evenkos, even y dolganes

CARMEN ARNAU MURO, antropòloga

22 de març de 2011

8.9. El desgel humà: els inuit i el canvi climàtic

El canvi climàtic afecta de manera particular els inuit. El seu intent de readaptar-se és un bon exemple de superació humana, aprofitant els efectes del canvi climàtic.

FRANCESC BAILÓN, antropòleg especialitzat en la cultura inuit i guia de viatges culturals a l'Àrtic

29 de març de 2011

8.10. L' arqueologia del gel: més enllà de la descoberta de mòmies i mamuts sota zero.

Passat i present es fusionen per testimoniar-nos l'adaptació dels pobles humans al fred. La descoberta de vestigis arqueològics i paleontològics associats en context de neu, segueixen obrint noves línies de recerca.

VICTÒRIA MEDINA, arqueòloga, investigadora del Seminari d'Estudis i Recerques Prehistòriques (SERP) de la UB. Membre de FENT HISTÒRIA-Associació Catalana d'Estudis Històrics

5 abril de 2011

Nota

El cicle es clourà els dies 2, 9 i 16 de maig (són sessions complementàries i comunes a tots els cicles Altaveu) a la seu d'Amics de la UNESCO (Mallorca, 207, pral.). Per informar-vos sobre els seus continguts o sobre els possibles canvis a la programació, podeu trucar-nos o consultar el nostre web.

Lloc

Amics de la UNESCO. Mallorca, 207, pral.

Horari

a les 19.15 hores

9. Els dimarts d'històries amb la Mediterrània al fons

9.1. El Mediterráneo, una herencia para Europa

Des de la mítica i poètica guerra de Troia fins els problemes d'integració cultural dels nostres dies, buscant episodis rellevants i acostant-nos a la història, la literatura i l'anàlisi de la producció artística, podem fer un viatge iniciàtic per ciutats com Antioquia, Alexandria, Salònica, Atenes, Venècia, Nàpols, Palerm, Gènova, Barcelona, Màlaga i Cadis.

JOSÉ ENRIQUE RUIZ-DOMÈNEC, escriptor i catedràtic d'Història Medieval a la UAB
1 de febrer de 2011

9.2. El sueño de una generación. El Crucero Universitario por el Mediterráneo de 1933

L'any 1933 un grup de quasi 200 estudiants i professors universitaris de tota Espanya van fer un viatge d'estudis al voltant del Mediterrani a bord del *Ciudad de Cádiz*. Hi havia professors catalans com Lluís Pericot o un jove Jaume Vicens Vives i futures celebritats intel·lectuals del país. L'aventura vital els va marcar per tota la vida.

JOSEP MARIA FULLOLA, doctor i catedràtic de Prehistòria a la UB i director del Seminari d'Estudis i Recerques Prehistòriques SERP-UB.

8 de febrer de 2011

9.3. Estiueig, banys públics i oci a la Pompeia romana. Del Jardí dels Fugitius als frescos de la Villa dei Misteri.

A 240 km al sud de Roma, a la regió de la Campània i molt a prop de Nàpols, trobem les zones arqueològiques de Pompeia, Herculà i Oplontis, declarades per la Unesco Patrimoni de la Humanitat. Gràcies a les fonts escrites i a l'arqueologia, sabem que fou una ciutat molt popular on s'hi desplaçaven famílies benestants a passar les seves vacances d'estiu.

VICTÒRIA MEDINA, arqueòloga, investigadora del Seminari d'Estudis i Recerques Prehistòriques (SERP) de la UB. Membre de FENT HISTÒRIA-Associació Catalana d'Estudis Històrics

15 de febrer de 2011

9.4. Miradas dobles: el imperio turco y el español en el s. XVI

Disputant-se el Mediterrani i els Balcans, l'imperi de Solimà i el de Carles V s'observen com a enemics i s'enfronten en els camps de batalla. Els turcs portaran la iniciativa militar fins a la batalla de Lepant. Mentre, les imatges «de l'altre» inundaran assajos, teatres, l'òpera i la festa.

JOSÉ MARÍA PERCEBAL, professor agregat de la facultat de Ciències de la Comunicació de UAB i doctor de l'École des Hautes Etudes en Sciences Sociales de París

22 de febrer de 2011

9.5. Empúries, cent anys cercant el passat

La fundació d'Empúries va ser un episodi de la desitjada expansió comercial i marítima dels grecs a la Mediterrània. Més tard, els romans van iniciar des d'aquí la conquesta de la península Ibèrica. No solament per les raons estratègiques que ofería el golf de Roses.

OLEGUER BIETE, historiador i arqueòleg; de FENT HISTÒRIA-Associació Catalana d'Estudis Històrics

1 de març de 2011

9.6. Cleòpatra, una reina egípcia a l'Alexandria dels Ptolomeu

Després de l'annexió d'Egipte a l'imperi d'Alexandre, la nissaga dels Ptolomeu convivia al

costat d'una elit de costums gregues, allunyats de la realitat d'un país de tradicions, llengua i lleis mil·lenàries; només Cleòpatra VII va tenir plena coneixença de la cultura del seu poble. Va convertir Alexandria en un gresol mestís de civilitzacions.

NÚRIA CASTRO, egiptòloga i arqueòloga. Especialista en vida quotidiana del Museu Egipci de Barcelona; de FENT HISTÒRIA-Associació Catalana d'Estudis Històrics

8 de març de 2011

9.7. Los chuetas

Els *xuetes* són un grup social de l'illa de Mallorca, descendents d'una part dels jueus mallorquins que es van convertir al cristianisme. Històricament han estat estigmatitzats i fins a la primera meitat del segle XX es van veure obligats a practicar una estricta endogàmia.

MARIA ÀNGELES TORRENTE, historiadora i antropòloga de FENT HISTÒRIA-Associació Catalana d'Estudis Històrics

15 de març de 2011

9.8. La imatge a la cultura ibèrica: fusió de cultures mediterrànies

La societat ibèrica deixà un llegat cultural que quedà reflectit en les imatges. Aquestes es plasmen fonamentalment en dos suports, l'escultura i la pintura ceràmica, que alhora defineixen dues etapes de la mateixa cultura i presenten influències orientals, gregues i romanes.

LAURA DEVENAT, doctora en Història Antiga i Arqueologia; de FENT HISTÒRIA-Associació Catalana d'Estudis Històrics

22 de març de 2011

9.9. Dubrovnik: l'Atenes eslava

La «perla de l'Adriàtic» és molt més que paisatges excepcionals. És un tresor cultural, nascut de la seva història, com a punt de trobada entre Occident i Orient.

OCTAVI MALLORQUÍ, llicenciat en Història i de FENT HISTÒRIA-Associació Catalana d'Estudis Històrics

29 de març de 2011

9.10. La biblioteca d'Alexandria, lloc d'intercanvis culturals a la Mediterrània

La inauguració de la biblioteca d'Alexandria el 2003 va acollir una exposició de llibres, manuscrits i objectes àrabs conservats a Catalunya. El Museu Etnològic de Barcelona va cedir peces com «El llibre del pelegrí», manuscrit de Kabul (Afganistan) del s. XIX, i un «Tractat d'oració» del nord d'Àfrica (Marroc) del segle XIX.

DOLORS SORIANO, doctora en Història Antiga, conservadora del Museu Etnològic de Barcelona; de FENT HISTÒRIA-Associació Catalana d'Estudis Històrics

5 d'abril de 2011

Nota

El cicle es clourà els dies 2, 9 i 16 de maig (són sessions complementàries i comunes a tots els cicles Altaveu) a la seu d'Amics de la UNESCO (Mallorca, 207, pral.). Per informar-vos sobre els seus continguts o sobre els possibles canvis a la programació, podeu trucar-nos o consultar el nostre web.

Lloc

IEMed. Girona, 20

Horari

a les 19.15 hores

10. Els dimarts de **meditació budhista: teoria i pràctica**

La meditació és un dels tres aprenentatges en què es fonamenta el budhisme, juntament amb el coneixement i l'ètica. Però, sens dubte, és la pràctica que més crida l'atenció als occidentals. En paraules del Dalai Lama, «en el context del budhisme, la familiarització (amb la naturalesa de la ment) o meditació es dirigeix a la transformació positiva de la ment, és a dir, a l'eliminació dels seus defectes i al desenvolupament de les seves qualitats».

10.1. Introducció a la meditació budhista: una visió de conjunt

Les diferents tradicions de meditació del budhisme es dirigeixen, des d'enfocaments i mètodes diferents, cap a la comprensió plena de la persona i la fi del sofriment.

FERRAN MESTANZA, professor de budhisme indi de la Universidad de Salamanca

1 de febrer de 2011

10.2. Satipaṭṭhāna: els fonaments de l'atenció (Sri Lanka)

Aquesta meditació proposa, com a mitjà per entendre la naturalesa dels fenòmens, fonamentar o establir l'atenció en el cos, les sensacions, els estats mentals i/o els objectes mentals.

GIULIO SANTA, practicant de meditació

8 de febrer de 2011

10.3. Metta: la meditació de la bondat (Tailàndia)

La meditació de la bondat genera un estat mental positiu de benvolença i altruisme envers tots els éssers que ens rodegen, que s'integra en la nostra vida quotidiana.

TEW BUNNAG, mestre de tai-txi i meditació, director de Taichi Bodhisattva

15 de febrer de 2011

10.4. Lojong: la transformació de la ment (Tibet)

La pràctica de la transformació de la ment, que podem fer a través de l'amor, la compassió i la saviesa, acaba amb la fixació amb l'ego i ens ensenya a aprofitar les situacions difícils de la nostra vida per a progressar en el camí.

LAMA TSONDRU, mestra Kagyupa, codirectora del centre Samye Dzung

22 de febrer de 2011

10.5. Kōan Zen: la meditació no-dual (Japó)

El *kōan* és una torxa de saviesa que il·lumina l'obscuritat dels pensaments i sentiments il·lusoris, una espasa daurada que talla tot pensament discriminatori, un mirall que reflexa el rostre original de tota la realitat.

BERTA MENESES, mestra Zen de l'escola Zen Sanbo-Kyodan, Zendo Betània

1 de març de 2011

10.6. Zazen: meditar seient (Japó)

Dins les tradicions japoneses del budhisme Zen, la pràctica fonamental per despertar a la percepció completa del moment present és l'atenció plena en la postura, la respiració i la pròpia ment.

CARLA TRONU, professora de religions del Japó de la UA de Madrid

8 de març de 2011

10.7. Shine: la meditació de l'estat de calma (Tibet)

L'aquietament de l'agitació mental mitjançant el desenvolupament d'un estat de calma i

claredat és fonamental per a aprofundir en qualsevol pràctica meditativa.
MONTSE CASTELLÀ, presidenta de la Coordinadora Catalana d'Entitats Budistes
15 de març de 2011

10.8. Tantra: la meditació de les divinitats (Tibet)

La visualització d'un mateix com una divinitat simbòlica en la meditació és el mètode propi del buddhisme tântric per despertar a la puresa intrínseca de la ment.

PEPE APONTE, director del centre Dudjom Tersar

22 de març de 2011

10.9. Tsalung: la meditació dels corrents d'energia (Tibet)

La meditació en els corrents d'energia de la consciència permet transformar i alliberar les afliccions emocionals en els diferents aspectes de la consciència original.

MARIA LLUÏSA AZNAR directora del centre Arya Tara, professora de ioga i mestra de meditació

29 de març de 2011

10.10. Dzogchen: la meditació natural (Tibet)

«Albirar en meditació, per un instant, la veritable essència de la pròpia ment, és millor que meditar conceptualment sobre tots els buddhes del passat, del present i del futur». Nyagla Pema Dudul, s. XIX.

RAMON PRATS, professor de buddhisme de la UPF

5 d'abril de 2011

Nota

El cicle es clourà els dies 2, 9 i 16 de maig (són sessions complementàries i comunes a tots els cicles Altaveu) a la seu d'Amics de la UNESCO (Mallorca, 207, pral.). Per informar-vos sobre els seus continguts o sobre els possibles canvis a la programació, podeu trucar-nos o consultar el nostre web.

Lloc

Casa Orlandai. Jaume Piquet, 23

Horari

a les 19.15 hores

11. Els dimarts d'**Austràlia**

11.1. Visions d'**Austràlia de la National Geographic Society**

Austràlia a *National Geographic*. Els reportatges més rellevants dels últims anys: fauna, flora, clima i viatges. Entre monsons i sequeres, des de l'*outback* fins la barrera de corall. EVA VAN DEN BERG, editora de seccions de la revista *National Geographic Society España*

1 de febrer de 2011

11.2. **Kangooroo i companyia: evolució recent de la fauna australiana**

L'actual diversitat de la fauna australiana és resultat de diversos esdeveniments de caràcter humà. En primer lloc, l'arribada dels humans a la gran illa per primer cop, al voltant d'uns 50.000 anys. Després, l'arribada de les poblacions europees i l'entrada massiva de mamífers placentaris.

JORDI NADAL, doctor i arqueozoòleg; professor del Departament de Prehistòria, Història Antiga i Arqueologia de la Facultat de Geografia i Història de la UB

8 de febrer de 2011

11.3. **Actuaciones de la Unesco en Australia**

Al 2007 tots els documents derivats del transport de convictes a Austràlia i la seva participació en el desenvolupament de l'Austràlia Europea foren nomenats per la Unesco Memòria del món. A l'agost de 2010, 15 localitzacions d'assentaments de convictes foren nomenats Patrimoni del Món per la Unesco. Veurem la importància i les implicacions d'ambdues actuacions de la Unesco a Austràlia.

SUSAN BALLYN, professora del Departament de Filologia Anglesa i Alemanya de la UB; directora del Centre d'Estudis Australians-UB

15 de febrer de 2011

11.4. **Gapuwiyak 12° 30's i 135° 48'e. Rere les traces del poble *yolngu* de la Terra d'Arnhem**

Fa deu anys, un equip de la UB viatjà fins a les antípodes per fer un treball de camp etnoarqueològic al nord d'Austràlia. S'exposarà l'estat actual de la recerca i les noves línies que s'hi estan desenvolupant d'ençà aquella única campanya.

VICTÒRIA MEDINA, arqueòloga, investigadora del Seminari d'Estudis i Recerques Prehistòriques (SERP) de la UB. Membre de FENT HISTÒRIA-Associació Catalana d'Estudis Històrics

22 de febrer de 2011

11.5. **Quan el cos es converteix en una «enciclopèdia vivent»: la pintura corporal**

Les comunitats indígenes australians de la Terra d'Arnhem utilitzen el cos com a llenguatge i expressió oral de la seva cultura. Mitjançant la pintura corporal transmeten la tradició i la llei.

DOLORS SORIANO, doctora i conservadora del Museu Etnològic de Barcelona; Centre d'Estudis Australians de la UB

1 de març de 2011

11.6. **L'art rupestre del Temps dels Somnis (*Kakadu National Park* i Terra d'Arnhem, Austràlia)**

Pels aborígens del *Kakadu National Park* i Terra d'Arnhem l'art rupestre és l'únic mitjà de comunicació i constitueix una veritable enciclopèdia il·lustrada que recull des dels mites i les creences de la creació fins l'arribada dels primers contactes externs amb indonèsis i europeus.

INÉS DOMINGO, professora de recerca ICREA a la UB/SERP

8 de març de 2011

11.7. El so d'Arnhem Land: didjeridú i música tradicional aborigen del nord d'Austràlia

Aproximació a la identitat dels pobladors de la *Terra sense Temps*, la reserva aborigen d'Arnhem Land, mitjançant el seu instrument musical emblemàtic, el mil·lenari didjeridú i la música tradicional aborigen del nord d'Austràlia, a més d'altres aspectes socioculturals rellevants com ara la llengua o les relacions de parentesc.

MARCOS ANDREU, músic i arquitecte

15 de març de 2011

11.8. Les increïbles màscares *kundu* dels *nyagumarta* de l'oest d'Austràlia

A la regió australiana de Pilbara, trobem les màscares *kundu*, un únic, sorprenent i meravellós exemple del poder de creativitat i adaptació de les cultures indígenes australianes.

DOLORS SORIANO, doctora i conservadora del Museu Etnològic de Barcelona; Centre d'Estudis Australians de la UB

22 de març de 2011

11.9. La novel·la negra a Austràlia

Donada els seus orígens coloniopenals, hom esperaria que la novel·la negra tingués molta acceptació a Austràlia, i així és. Últimament, però, amb el reconeixement mundial de l'obra de Peter Temple, i l'atorgament del premi Miles Franklin per la novel·la *Truth*, la literatura australiana ha assolit un lectorat més gran que mai.

BILL PHILLIPS, professor del Departament de Filologia Anglesa i Alemanya i del Centre d'Estudis Australians de la UB

29 de març de 2011

10. *Las voces del desierto*: Uluru, Yhi i altres mites de l'*outback* australià

A través del *best-seller Las voces del desierto*, de Marlo Morgan, ens endinsarem en l'*outback* australià per conèixer mites i creences dels *arrernte*. Analitzarem la ficció i la realitat d'aquesta novel·la que ha tingut gran ressò internacional.

VICTÒRIA MEDINA, arqueòloga, investigadora del Seminari d'Estudis i Recerques Prehistòriques (SERP) de la UB. Membre de FENT HISTÒRIA-Associació Catalana d'Estudis Històrics

5 d'abril de 2011

Nota

El cicle es clourà els dies 2, 9 i 16 de maig (són sessions complementàries i comunes a tots els cicles Altaveu) a la seu d'Amics de la UNESCO (Mallorca, 207, pral.). Per informar-vos sobre els seus continguts o sobre els possibles canvis a la programació, podeu trucar-nos o consultar el nostre web.

Lloc

Centre Cívic La Sedeta. Sicília, 321

Horari

a les 19.15 hores

12. Els dijous d'Àsia Central

12.1. Ètnies a l'Àsia Central

Recorregut introductori pels múltiples etnosistemes de la regió d'Àsia Central i la seva diversitat cultural, així com els préstecs interculturals que han convertit la zona en cruïlla de fronteres i espais d'interacció

JOAN MANUEL CABEZAS, doctor en Antropologia Social per la UB

3 de febrer de 2011

12.2. El meu país, l'Afganistan

Breu història del país que jo vaig conèixer i la seva evolució en els últims vint anys. Els meus records i la vida diària.

NADIA GHULAM, estudiant afganesa

10 de febrer de 2011

12.3. La religión en la política en Afganistán y países vecinos

Al llarg de la història, la religió ha jugat un paper molt important a la societat, però quan religió i política es barregen els resultats poden ser molt perillosos.

DEEPTI GOLANI, llicenciada en Ciències Econòmiques, filologia i col·laboradora de Casa Àsia

17 de febrer de 2011

12.4. El conflicte del Caixmir

Estudi de les seves causes inicials i la situació actual.

DEEPTI GOLANI, llicenciada en Ciències Econòmiques, filologia i col·laboradora de Casa Àsia

24 de febrer de 2011

12.5. L'Afganistan, dels talibans al post 11S

Què ha passat?, quins canvis s'han produït a nivell polític, relacions exteriors?, quines són les expectatives en aquest moment?

DANIEL GOMÀ, professor del màster d'Estudis d'Àsia-Pacífic de la UB

3 de març de 2011

12.6. Les grans ciutats de la ruta de la seda

Visió panoràmica de les grans ciutats que van afavorir la connexió, el comerç i l'intercanvi cultural.

SEBASTIAN STRIDE, doctor en Història i arqueòleg de l'Observatori de l'Àsia Central

10 de març de 2011

12.7. Gengis Khan

Breu presentació del gran personatge: aspectes biogràfics i el seu paper en la història de l'Àsia Central.

XAVIER BALLESTÍN, professor especialista en Història Medieval per la UB

17 de març de 2011

12.8. La nova ruta de la seda

Neix a la Xina per creuar Àsia Central, Orient Mitjà i d'allà a mig món. Aquelles llegendàries rutes de mercaderies són, avui dia, les artèries geoestratègiques més importants del món.

NAZANIN AMIRIAN, llicenciada en Ciències Polítiques

24 de març de 2011

12.9. La OTAN vs. China: pulso por Asia Central

La invasió de l'Aliança Atlàntica a Afganistan i la seva ocupació no té altre objectiu que assetjar al gegant xinès. ¿Quins mecanismes utilitza Pequín per a mantenir la seguretat a les seves fronteres el sud?

NAZANIN AMIRIAN, llicenciada en Ciències Polítiques

31 de març de 2011

12.10. Viatjar avui per la ruta de la seda

SEBASTIAN STRIDE, arqueòleg de l'Observatori de l'Àsia Central

7 de abril de 2011

Nota

El cicle es clourà els dies 2, 9 i 16 de maig (són sessions complementàries i comunes a tots els cicles Altaveu) a la seu d'Amics de la UNESCO (Mallorca, 207, pral.). Per informar-vos sobre els seus continguts o sobre els possibles canvis a la programació, podeu trucar-nos o consultar el nostre web.

Lloc

Amics de la UNESCO. Mallorca, 207, pral.

Horari

a les 19.15 hores

13. Els dijous de diàlegs del còndor amb l'àguila

13.1. Tradiciones milenarias

Els indígenes es distribueixen geogràficament a Amèrica com ho estaven a èpoques immemorials. Lluiten per disposar lliurement de les terres que van habitar i conrear abans que arribés el primer colon invasor. Aquest territori recull arreu una multitud de pobles amerindis hereus d'antiquíssimes i desenvolupades cultures preincaiques que mantenen avui dia vives les seves tradicions.

SACHA ROSERO, indígena quítxua d'Otavaló (Equador), director de Runa Pacha-Cooperación i promotor cultural de les tradicions de les nacionalitats indígenes equatorianes a Espanya des de fa més de 10 anys

3 de febrer de 2011

13.2. Medicina nativa, poder de la *Pachamama* (madre tierra)

La informació sobre aspectes de la ciència, la filosofia, la història, la religió i la medicina dels indígenes, la seva cosmovisió... es troben actualment més a prop de nosaltres. Per accedir a aquesta ciència cal una actitud mental i psicològica oberta i la recerca espiritual del «jo» intern de la mà del xamanisme.

JULI RUBIA, amauta, *yachak* (xaman) d'origen català, reconegut pel poble indígena d'Otavaló (Equador)

10 de febrer de 2011

13.3. Lenguas y escrituras nativas de los Andes. Literatura en indígena

Vàries de les llengües indígenes d'Amèrica estan a punt de desaparèixer. Si no es fa res, hauran desaparegut al voltant de 200 idiomes els propers anys. En 1993 es va crear el *Programa de Lenguas y Literatura Indígenas* amb el propòsit d'atendre les demandes de desenvolupament lingüístic plantejades pels pobles i organitzacions indígenes.

NÉSTOR CALLE, aimara i investigador social. Membre de la Comunidad Ancestral de la Herencia Milenaria i president de *Machaqmakra*, Asociación de Solidaridad con la Cultura Aymara en Barcelona

17 de febrer de 2011

13.4. Los incas y su historia en el siglo XXI

Els inques foren els dirigents del gran imperi americà. Cap a finals del s. XIV, l'imperi començà a estendre's cap a la regió de Cuzco i fins la regió sud de les muntanyes Andines d'Amèrica del Sud. Finalitzà brutalment amb la invasió espanyola dirigida per Francisco Pizarro (1532). En el moment de la seva rendició, l'imperi controlava una població estimada en 14 milions d'habitants.

AMILCAR VARGAS, actor i director de Arte Escénico Andino Inca

24 de febrer de 2011

13.5. Descubrimiento de América: antes, después y ahora. Historia, tradiciones y cultura

Una anàlisi global contemporània sobre la situació actual dels pobles originaris americans, dels protagonistes anomenats fills del sol, una bretxa de consciència i reflexió per al món basat en les seves històries, realitzades i futures.

AMARUK KAIZAPANTA, indígena quítxua salasaka; escriptor, poeta, actor, músic, fotògraf; director de cinema, teatre i televisió d'Espanya. Promotor cultural

3 de març de 2011

13.6. Danza, música y mitos del Amazonas

Les diferents fases dels cicles lunars i solars tenen una gran influència sobre el nostre

comportament. Aquesta influència és el reflex de la unió que existeix entre l'home i la resta dels elements naturals que ens envolten. La dansa participa en la realització d'aquest vincle espiritual.

Mª ANTONIETA ÁLVAREZ, indígena aimara originaria de Bolívia. Descendent dels *kallawayas* (metges herbolaris andins). Ens donarà a conèixer els seus missatges de pau a través de l'art, la música i la dansa

10 de març de 2011

13.7. Cuando la identidad muere

Al poble indígena hi ha un saber que es va traspasant generacionalment i que s'ha de respectar i revaloritzar. El passat dels pobles indígenes es també el nostre present. Des d'antuvi, el desenvolupament i l'evolució social mundial ha extingit cultures, històries, valors dels nostres avantpassats que mai no tornaran. Tanmateix, existeixen i són vives gràcies als *taytas* (savis) i *mamakas* (àvies).

AMARUK KAIZAPANTA, indígena quítxua salasaka; escriptor, poeta, actor, músic, fotògraf; director de cinema, teatre i televisió d'Espanya. Promotor cultural

17 de març de 2011

13.8. Jaqikañkana: la naturaleza del ser en las culturas de los Andes

L'«ésser» és eminentment comunitari als Andes. No se'l concep com individu, sol i aïllat. L'«ésser» formar part de la comunitat d'éssers. Aquesta concepció permet el retorn a l'equilibri.

NÉSTOR CALLE, aimara i investigador social. Membre de la Comunidad Ancestral de la Herencia Milenaria (*Amawt'anaka, Yatiniraka, Kallawayanaka, Layqanaka*) i president de *Machaqmakra*, Asociación de Solidaridad con la Cultura Aymara en Barcelona

24 de març de 2011

13.9. Mujeres indígenas madres, esposas y sociedad

Les dones indígenes fan una contribució socioeconòmica incalculable dins del procés d'integració del nucli social indígena vers la societat mestissa a qualsevol país d'Amèrica.

LUCÍA ROSERO, indígena quítxua d'Otavalo (Equador) i promotora cultural en activitats indígenes a Espanya

31 de març de 2011

13.10. Amautismo y filosofía Andina

L'amautisme és una filosofia de vida centrada en les lleis universals cosmicotel·lúriques que serviren com a base als pobles originaris d'Amèrica del Sud. L'objectiu és ensenyar als éssers a partir de l'arrelament vers l'energia de la mare Terra i la ritualització de la vida, l'equilibri i l'harmonia.

FERNANDO ARGUETA, xaman, guia i sacerdot indígena tel·lúric. Fou declarat per la UNESCO el 2008 guardià i protector de les muntanyes de Montserrat

7 d'abril de 2011

Nota

El cicle es clourà els dies 2, 9 i 16 de maig (són sessions complementàries i comunes a tots els cicles Altaveu) a la seu d'Amics de la UNESCO (Mallorca, 207, pral.). Per informar-vos sobre els seus continguts o sobre els possibles canvis a la programació, podeu trucar-nos o consultar el nostre web.

Lloc: Amics de la UNESCO. Mallorca, 207, pral.

Horari: a les 19.15 hores

14. Els dijous de **deu mirades de França**

14.1. **Leonor de Aquitània**

Leonor d'Aquitània, comtessa de Poitou, dues vegades reina, mare de dos reis, va exercir (fora del terreny polític) una influència enorme en el seu temps, tant en el plànol literari com psicològic. Va encarnar l'amor cortès i va servir de model per als personatges d'Iseo, Ginebra i Melusina.

JULIA LARENA, historiadora i antropòloga, de FENT HISTÒRIA-Associació Catalana d'Estudis Històrics

3 de febrer de 2011

14.2. **Pinzellada musical francesa: dels joglars al segle XXI**

Un petit repàs per la història de la música clàssica francesa a través dels seus compositors.

MARIA ROSA FERNANDO, pianista; de FENT HISTÒRIA-Associació Catalana d'Estudis Històrics

10 de febrer de 2011

14.3. **Poder reial i mecenatge artístic a la Vall del Loire (segles XV-XVI)**

Sota la denominació de «castells del Loire» s'agrupa una quarantena de castells medievals, remodelats durant els segles XV i XVI, i declarats l'any 2000 Patrimoni Mundial de la Humanitat per la Unesco. La tasca de mecenatge desenvolupada per la noblesa i la reialesa franceses al Renaixement, particularment per Francesc I de Valois, impulsor de la construcció de Chambord (el castell més impressionant del conjunt), que va convertir aquelles austeres construccions militars en sumptuosos palaus.

JORDI SAURA, historiador i de FENT HISTÒRIA Associació Catalana d'Estudis Històrics

17 de febrer de 2011

14.4. **Les dues cares del *Grand Siècle*: *grandeur* i intolerància. Un debat francès**

En el relat canònic de la història de França, Lluís XIV ha quedat identificat amb l'apogeu polític i cultural del país. Altres, però, han reivindicat la memòria dels «vençuts» del seu regnat: jansenistes, hugonots, llibertins...

JESÚS VILLANUEVA, historiador i editor de *National Geographic España*

24 de febrer de 2011

14.5. ***La drôle de Guerre*. Significados y causas del hundimiento francés de junio de 1940 a través del libro del historiador Marc Bloch, *L'étrange défaite***

França s'enfonsa el 1940. Les causes, els culpables, una reflexió sobre les responsabilitats individuals i col·lectives a través del llibre de Marc Bloch, historiador, resistent, ciutadà i humanista.

IÑIGO PEDRUEZA, historiador, investigador en Ciències Socials i professor de l'École Supérieure de Commerce de Montpellier

3 de març de 2011

14.6. **María Antonieta, la otra cara de la revolución**

Injuriada pels qui la qualifiquen de frívola i intrigant, o mitificada com a màrtir de la Revolució, Maria Antonieta també va ser una dona que va haver de contemplar, atònita, com l'espiral revolucionària engolia l'Antic Règim i, amb ell, el seu univers social i afectiu.

MARIA PILAR QUERALT, historiadora i escriptora

10 de març de 2011

14.7. Las salonières. El apogeo de la cultura de la conversación

Un dels fenòmens culturals europeus més fascinants el constitueix el *bureau d'esprit*. Els salons literaris on van brillar amb llum pròpia un ampli grup de dones que van crear noves formes de sociabilitat i un espai de llibertat cultural.

ISABEL GASCÓN, historiadora, de FENT HISTÒRIA-Associació Catalana d'Estudis Històrics

17 de març de 2011

14.8. Zola, l'escriptura i la ideologia

Les novel·les de Zola resulten de la combinació de dos factors contraris: el virtuosisme estilístic, heretat de Flaubert, i una visió de la conducta humana llastada pel mecanicisme positivista. El seu immens talent aconsegueix superar aquestes contradiccions i la seva postura política el converteix en el primer intel·lectual modern i un escriptor imprescindible.

LLUÍS MARIA TODOÓ, escriptor i traductor

24 de març de 2011

14.9. El mundo de Mísia

Mísia Sert va ser considerada musa del París artístic durant les primeres dècades del segle XX. Inspiradora de pintors, poetes i músics, Proust la va prendre com a model per crear alguns dels personatges femenins de *A la recerca del temps perdut*. La seva labor com a mecenes va tenir el seu millor reflex en l'extraordinària eclosió dels Ballets Russos de Diaghilev.

ISABEL MARGARIT, doctora en Història i directora de *Historia y Vida*

31 de març de 2011

14.10. Maig de 1968: la rebel·lió cultural

El Maig de 1968 va emmarcar a França i part d'Europa occidental en un moviment de rebel·lió cultural i social, protagonitzat pels estudiants de les universitats de Nanterre i la Sorbona, que va qüestionar la viabilitat del capitalisme liberal i va promoure canvis com l'inici de l'alliberament de la dona.

BERNAT MUNIESA, professor titular d'Història Contemporània de la UB; escriptor i sociòleg

7 d'abril de 2011

Nota

El cicle es clourà els dies 2, 9 i 16 de maig (són sessions complementàries i comunes a tots els cicles Altaveu) a la seu d'Amics de la UNESCO (Mallorca, 207, pral.). Per informar-vos sobre els seus continguts o sobre els possibles canvis a la programació, podeu trucar-nos o consultar el nostre web.

Lloc

IEMed. Girona, 20.

Horari

a les 19.15 hores

15. Els dijous del món jueu

El judaisme va ser la primera religió monoteïsta i la precursora del cristianisme i l'islam, amb els quals comparteix l'Antic Testament. Així mateix, els jueus han format part del nostre passat no llunyà i han estat sempre molt presents en el context internacional.

15.1. L'essència de la religió jueva

Els principis de la fe i de la filosofia jueva vistos des de dins el judaisme. El contingut dels seus llibres sagrats, en especial la Torà, i les seves diferents interpretacions.

DALIA LEVINSOHN, secretària general de la Federació Comunitats Jueves d'Espanya

3 de febrer de 2011

15.2. Història dels jueus a la Catalunya medieval

Fins al decret d'expulsió de 1492, la vida de les comunitats jueves ve marcada per moments tant d'esplendor com de persecució i destrucció. Malgrat les discriminacions sofertes, els seus intel·lectuals van ser capaços de bastir un enorme llegat literari, filosòfic i científic definit com un dels llegats de pensament més ric i interessants de tota l'Edat Mitjana.

MANUEL FORCANO, doctor en Filologia Semítica

10 de febrer de 2011

15.3. La paz: una visió cabalística

S'analitzarà el vocable hebreu «shalom», *pau*, d'acord amb la càbala clàssica i se'l relacionarà amb el concepte de la unitat universal i còsmica, tractant de recalcar en la seva aplicació a l'individu, la societat i el món en general.

DANIEL BEN ITZJAK, rabí i director del Centro de Estudios Judaicos Keter Maljut de Barcelona

17 de febrer de 2011

15.4. El papel de la mujer en el judaísmo

Una breu panoràmica sobre com ha estat la vida de la dona jueva en diferents èpoques de la història, des dels temps bíblics fins als nostres dies. Un llarg i sinuós camí que ens conduirà a través de la història i els seus personatges, fins a una data que marcarà una fita per al món jueu: el dia de la consagració com rabina de la primera dona jueva. La controvèrsia.

LEON SORENSSEN, vicepresident de la Comunitat Jueva ATID de Catalunya

24 de febrer de 2011

15.5. Màgia mèdica o medicina màgica en la medicina jueva medieval

En la medicina jueva medieval sovint es combinen els coneixements mèdics i farmacològics de tall científic, que responen a antigues creences populars de caràcter màgic-supersticiós. Comentarem tota una sèrie de receptes i pràctiques màgiques i de com algunes d'elles han arribat fins l'actualitat.

MERITXELL BLASCO, professora d'Història del Judaisme a la UB

3 de març de 2011

15.6. La llengua hebrea

L'hebreu és una llengua mil·lenària que ha perviscut fins avui en dia. Es donaran nocions de la seva creació, les seves característiques principals i la seva importància dins del judaisme sobretot en la Torà (pentateuc), com a text inspirat escrit en hebreu o llengua santa i en el misticisme jueu o càbala.

MERITXELL BLASCO, professora d'Història del Judaisme a la UB

10 de març de 2011

15.7. Principals festivitats jueves

La riquesa cultural jueva és fruit de molts segles de tradició i en ella tenen un paper important moltes celebracions i festes que generalment coincideixen amb els canvis estacionals. Tractarem les celebracions de *Roix ha-Xanà*, *Iom Kippur*, *Khanucà*, *Purim* i *Pesakh*, les més importants en el judaisme.

MARIA JOSEP ESTANYOL, doctora en Filologia Semítica per la UB

17 de març de 2011

15.8. La ideologia de l'antisemitisme contemporani

Existeix un antisemitisme «clàssic» i un antisemitisme «modern», que ja no se centra en els intel·lectuals jueus sinó en l'estat d'Israel.

VICENÇ VILLATORO, escriptor

24 de març de 2011

15.9. La «Patria» de los sefardíes

Es diuen descendents dels jueus que habitaven la Península ibèrica durant l'Edat Mitjana, però, en realitat, aquest no és sinó un dels seus arrelaments primaris. Com viuen avui la memòria de Sefarad els sefardites (visquin o no a Espanya)? Com es manifesten les seves múltiples identitats? Tractarem de veure com es defineixen ells mateixos en els seus escrits autobiogràfics.

PILAR ROMEU, doctora en Filologia Semítica

31 de març de 2011

15.10. Literatura hebrea contemporània: entre el deure de recordar i el desig d'oblidar

Recorregut pels principals autors israelians i les seves obres al voltant d'un dels motius més presents en aquests autors: la tensió entre el record imposat i l'oblit desitjat, una tensió també present en la societat israeliana.

ANA BEJARANO, professora de llengua i literatura hebrees del Departament de Filologia Semítica de la UB

7 d'abril de 2010

* Durant aquest cicle s'han programat visites al call de Barcelona, al call de Girona i a Montjuïc sempre que hi hagi un mínim de persones inscrites.

Nota

El cicle es clourà els dies 2, 9 i 16 de maig (són sessions complementàries i comunes a tots els cicles Altaveu) a la seu d'Amics de la UNESCO (Mallorca, 207, pral.). Per informar-vos sobre els seus continguts o sobre els possibles canvis a la programació, podeu trucar-nos o consultar el nostre web.

Lloc

IEMed. Girona, 20.

Horari

a les 19.15 hores

ALTRES ACTIVITATS

VII CERTAMEN LITERARI ESCOLAR EN LLENGÜES D'ORIGEN

El Certamen Literari ja va per la setena edició. Alumnes de primària i secundària de Catalunya participen amb un text escrit en la seva llengua materna. Creiem que és una bona manera de contribuir al respecte universal dels drets humans i els de tots els pobles del món sense distinció de raça, sexe, idioma o religió. Les noves generacions de catalans aprenen a expressar-se en la seva pròpia llengua: joves nascuts al nostre país o provinents d'altres indrets que estan consolidant el nou patrimoni cultural català dins el marc d'una societat rica i diversa.

El lliurament de premis de la present edició tindrà lloc el 27 de maig a les Drassanes Reials de Barcelona, durant els actes de la XIII Diada de la Pau de la nostra Entitat.

VI DIVERSACAT

Aquesta és ja la sisena edició del projecte que promou la creació de documentals sobre la diversitat cultural de l'entorn, per part d'alumnes d'escoles de segon cicle de Catalunya. L'objectiu és que la realització del documental per part del grup classe serveixi d'eina per implementar lectures de convivència, socialització i civisme tant pels alumnes que l'han realitzat com per l'escola i el barri.

La presentació dels documentals produïts en aquest edició tindrà lloc el 27 de maig a les Drassanes Reials de Barcelona, durant els actes de la XIII Diada de la Pau de la nostra Entitat.

VIATGES

Patrimonis Unesco de la Humanitat d'arreu del món. Programació 2010-2011:

- febrer: CUBA
- Setmana Santa: COREA
- maig: LÍBIA
- juny: UZBEQUISTAN
- juliol: SUDÀFRICA
- setembre: POLÒNIA

Per ampliar la informació, podeu contactar amb la seu d'AUB o consultar el nostre web.

ACTIVITATS DINS EL PROGRAMA PROPERS

Estem preparant trobades, gastronomia, exposicions i projeccions culturals. Per ampliar la informació, podeu contactar amb la seu d'AUB o consultar el nostre web.

SORTIDES CULTURALS

AUB surt a passejar per diversos indrets: Montjuïc, el call jueu de Barcelona i el de Girona, la Casa de Jacint Verdaguer (a Les Planes), la Garriga, entre d'altres. Un matí de cap de setmana descobrirem el nostre patrimoni acompanyats per experts.

Per ampliar la informació, podeu contactar amb la seu d'AUB o consultar el nostre web.

CONEIX-TE A TU MATEIX FENT TAI-TXI I QI-GONG

Exercicis que s'executen lentament i pausadament que permeten al practicant estar atent a la respiració i a cada part del seu cos en moviment. Relaxa i enforteix la salut física i psíquica en augmentar el to vital i induir a un estat d'equilibri i harmonia. Tots els dimarts a partir de l'11 de gener de 2011, d'11.00 h a 12.15 h, a la seu d'AUB. Preu: 200 €

quadrimestre o 50 € mensuals. Per ampliar la informació podeu contactar amb la seu d'AUB.

XIII DIADA DE LA PAU

La Diada és la cloenda de les activitats del curs que celebrem cada any. A la XIII Diada, que farem el 27 de maig a les Drassanes Reials de Barcelona, hi haurà el lliurament de guardons del VII Certamen Literari Escolar en Llengües d'Origen, la projecció dels documentals del VI DiversaCat, celebrarem el Sopar de la Pau, entre moltes altres activitats encara per determinar. Us informarem més àmpliament a través del web.

Altaveu de les cultures als col·legis oficials

Conèixer les cultures dels col·lectius de nouvinguts és bàsic per poder enriquir la tasca dels professionals i poder tractar les situacions quotidianes amb què es poden trobar.

Cicle sobre l'islam al Col·legi Oficial de Metges de Barcelona

- 18 de gener: *Parlem de l'islam i fem-ho bé*, Dolors Bramón, Èlia Romo
- 15 de febrer: *Un recorregut per el continent indi*, Deepte Golani
- 22 de març: *L'estat d'Israel des de la seva creació fins la guerra del Yon Kippur*, Anna Bejarano

Les conferències comencen a les 18.00 h a la seu Col·legi Oficial de Metges de Barcelona (passeig de la Bonanova, 47). Si voleu més informació, podeu trucar a la seu d'AUB (934 520 552).

Cicle sobre la ruta de la seda al Col·legi de Farmacèutics

- 16 de febrer: *Beirut: la porta d'Occident cap a Orient*, David Moreno
- 16 de març: *Pèrsia i l'Iran xiïta: Teheran*, Behjat Mahdavi
- 13 d'abril: *Samarcanda, la pedra preciosa de l'islam*, conferenciant pendent de confirmar
- 18 de maig: *Les múltiples dimensions del conflicte del Caixmir*, Bernat Masferrer

Les conferències comencen a les 19.00 h a la seu del Col·legi de Farmacèutic (Girona, 64-66). Si voleu més informació, podeu trucar a la seu d'AUB (934 520 552).

Cicle sobre moral, pensament i cultura de l'islam a Catalunya al Col·legi d'Enginyers Industrials

- 1 de juny: *Conceptes fonamentals del mon de l'islam*, Teodoro Loinaz
- 8 de juny: *Les branques de l'islam: xiïtes i sunnites*, conferenciant pendent de confirmar
- 15 de juny: *La moral a l'islam: moral social i moral individual*, Mercè Amor

Les conferències comencen a les 19.00 h a la seu del Col·legi d'Enginyers (Via Laietana, 39). Si voleu més informació, podeu trucar a la seu d'AUB (934 520 552).

PATROCINADORS

Generalitat de Catalunya:

Secretaria per a la Immigració (Departament d'Acció Social i Ciutadania)

Comissionat d'Afers Exteriors i Cooperació (Departament de la Vicepresidència)

Subdirecció General de Llengües i Entorn (Departament d'Educació)

Institut Europeu de la Mediterrània

Diputació de Barcelona

COL-LABOREN

Centre Cívic La Sedeta

Seu del Districte de l'Eixample

Centre d'Estudis Stucom

Casa Orlandai

Centre d'Estudis Internacionals i Interculturals CEII, UAB

FENT HISTÒRIA-Associació Catalana d'Estudis Històrics